

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagossi)

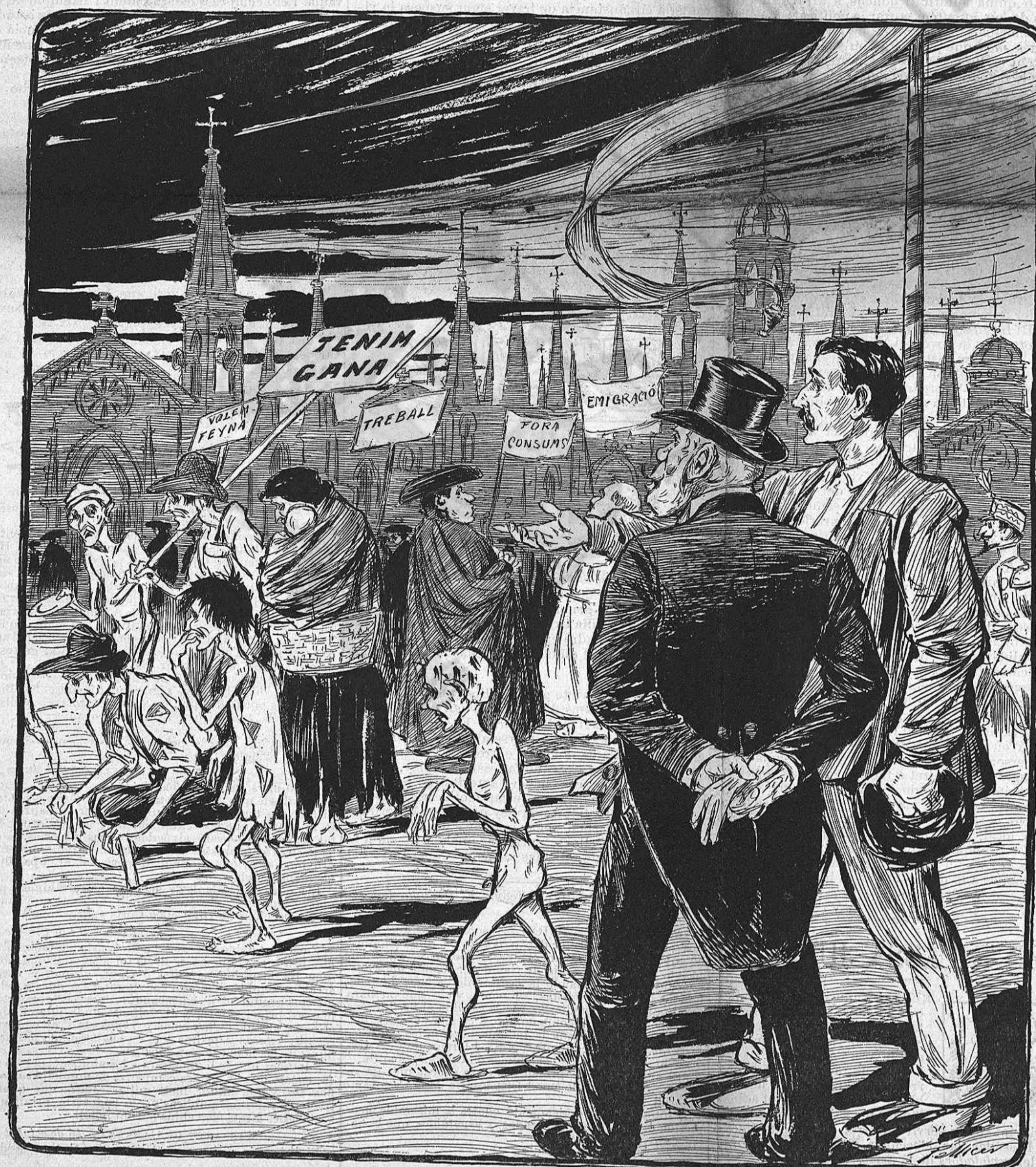
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranger, 2'50

La visita del President de la República francesa

—Senyor Loubet, aquí té la verdadera Espanya. Tot lo que li ensenyaran a Madrit es comedia.

DE DIJOUS A DIJOUS

ASSEGURAN que l'matador de Meco està trist y fastiguejat: diuen que se'n voldria anar, pero que no troba la porta pera sortir de una manera ayrosa. Causa de la tristesa y l'fastich que l'acorran: la convicció intima y fonda de la seva impotència.

De governant no més ne porta l'nom, essent un presoner de 'n Maura. Presoner de guerra ó presoner de pau: lo mateix té. Conta en Maura ab una nutrida minoria en el Congrés, y allí, ja ho sab el vell gallego, no s'ha de moure una fulla sense permís del Amo Toni. Y en el Senat, encare pitjor: allí, entre 'ls senadors vitalicis y 'ls que ho son per dret propi, hi prepondera en absolut el partit conservador. De manera que si D. Eugeni tingüés idees, pensaments y plans en sentit democràtic ó liberal, encare que arribessin á passar en el Congrés, en el Senat naufragaran.

Pero no es aixó lo que l'desespera, al contrari. La situació preponderant del partit conservador, á un maula com es ell, sempre li servirà d'excusa pera no fer res. —Si no tiro endavant—dirà—el cumpliment dels meus compromisos, es perque no puch, es perque no 'm deixan. —Y 's quedarà tan tranquil passant dies y empenyent mesos y anys.

Lo qu'en realitat el contraria més, es la guerra civil declarada entre 'ls seus. Entre 'ls elements ministerials, son més avuy els disgustats que 'ls satisfets. Y fins els ministres estan en pugna 'ls uns contra 'ls altres. El de Guerra y el de Marina exigeixen augment de alguna consideració en los respectius pressupostos, y 'l de Hisenda 's tanca resoltament á la banda, declarantse partidari de mantenir á tota costa l'superàbit. Se fa difícil, per no dir impossible, contentar als uns sense mortificar als altres... y en aquest punt el vell gallego ja comensa á estar cansat de fer equilibris.

Per la seva part, el de Gracia y Justicia no 's sent massa disposat a patrocinar las reformas que l'President del Consell pretenia dictarli... y l'd'Estat, que no sab un borrall de francés, veu ab horror la contingència de que tingui de acompañar al rey en son proxim viatge al extranger. ¡Quin paper més trist li està reservat si se l'obliga á una cosa tan per damunt de las sevas forses!

Així es que s'para de crisis ministerial, aplasantse la seva resolució pera després de la visita de Mr. Loubet á Madrid.

Perque ara, mentres s'está preparant la recepció del digne representant de la vella República, seria de un efecte deplorable introduhir en el programa de festeigs l'espèctacle insultiu de una crisis ministerial. Ja n'hi ha prou pera satisfacció del hoste il·lustre ab obsequiarlo ab una corrida de toros regia y ab una revista militar, pel bon èxit de la qual, com si fos cosa de teatre, 's portan fets tres ó quatre ensaigs. Per cert que, segons diuen els intel·ligents, la gran polsaguera no ha permés apreciar l'efecte de las maniobras.

No falta sino que succeheixi lo mateix el dia de la revista, perque Mr. Loubet pugui dir: —Decididament, Espanya es un país de molta pols.

* *

En el Congrés s'estan discutint las actas. Cada dia 'n toren una, y com que las que oferixen reparos son moltíssimas, de aquí que no's vegi encare l'dia en que l'Congrés podrà quedar constituit.

Y ans de fi d'any han d'estar aprobats els pressupostos, sense lo qual, segons opinió de 'n Mo-

ret, el govern y la monarquía quedarán fora de la Lley!

Si la discussió de las actas resulta tan entretinida, se devi senzillament à que la majoria d' elles son brutas ó repelosas, plenas de tatzas y de màculas... De algunas se pot dir ben bê que no hi ha per hont agafarlas.

A pesar de lo qual, la majoria de la Comissió las dona per netas y corrents. Pero arriban al safreig, y 'ls republicans, ja que 'ls monàrquichs volen ferlas passar com á limpias, cumplicen puntualment el propòsit que han concebut de mostrarlas al país ab tots els seus horrors.

Fins ara no han conseguit que una sola d' ellas sigui tirada á la panera de la roba bruta; la majoria las admets totas com á purificadas. Ha deixat passar entre altres la de Carolina y la de Toledo que son modelos d' asquerositat y fins la de Mérida y altres de la Província de Badajoz, ahont s' efectuen les eleccions, sense haverse publicat previament y dins dels termes que la Lley prescriu, las llistas del cens electoral.

Y tot es bô y lícit, y tot passa. Actas notariais de presencia que fan fe, son desdenyadas pels pares de la patria, com papers mullats. No hi val res contra 'l desenré que s' ha apoderat d' ells.

Y es qu' en aquest assumpte exerceixen de parts y jutges en qüestió propia. Ja no hi ha més lley que l' interès de partit, interpretat de la pitjor manera; per que 'l verdader interès dels partits, cas que aspiren á meréixer el respecte de tothom, deuria consistir en depurarlos. Els monàrquichs entenen satisferlo, embrutintse cada dia més.

Tractantse de un' acta de qualsevol dels seus, no hi valen rahóns, ni arguments, ni probas: es aproba sense remissió. Un més á la colla.

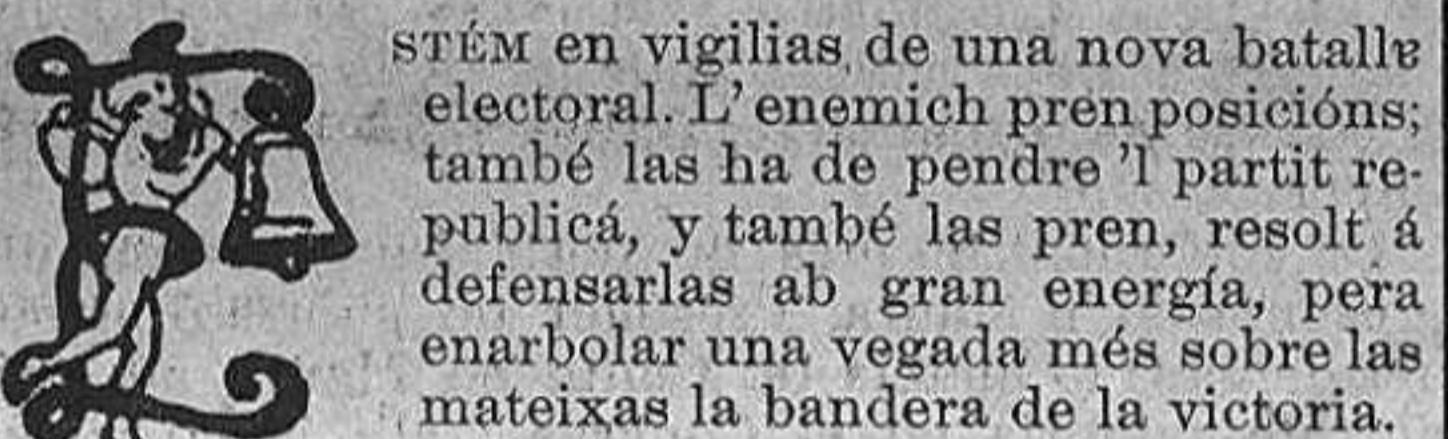
Aixís es com s' alenta la desmoralisació pública; aixís es com se desarrolla la pudridura apoderada de las arrels del arbre. Perque, al considerar, qu' es tén encarregats de fer las lleys, els que faltant á las lleys han sigut elegits y ab escarni de tota noció de justicia, son admesos com á bons, no queda ja més que una convicció viva y palpitant y que s' imposa á la conciencia de las personas honradas: la convicció de qu' es necessari cremar l' arbre pudrit, entretant al vent de la Revolució las seves cendras.

La minoria republicana, en son detingut examen de las actas, alenta aquesta convicció, y fá, per tant, obra verdaderament revolucionaria.

PEP BULLANGA

ELS AJUNTAMENTS HAN DE SER POLÍTICHOS

ESTÉM en vigilias de una nova batalla electoral. L'enemic pren posicions; també las ha de prendre'l partit republicà, y també las pren, resolt á defensarlas ab gran ènergia, pera enarbolear una vegada més sobre las mateixas la bandera de la victoria.

Per lo que respecta á Barcelona, s' tracta d' assegurar per sempre més la preponderancia de la comunitat republicana dintre de la corporació municipal, perque si es cert—com ho es y no hi ha ningú que pugui posarho en dubte—que en sa immensa majoria el poble barceloní es republicà, res més just que republicana siga també la seva representació en el govern y l' administració de la ciutat.

Qui tingui ó se sent amb més forsa, que 'ns ho vinguí á disputar. En aquest punt, vots son trunfos.

* *

Qu' es lo que pot alegarse en contra d' una presó tan justificada?

Ho sabém de memoria. Sortirán una vegada més els impotents, els que no han tingut mai el prestigi que s' necessita pera crear una poderosa corrent de opinio activa y militant al servey de una idea determinada, y aquests repetirán una vegada més la cançó de sempre:

—Els Ajuntaments son corporacions purament administratives. Als Ajuntaments no deuen anarhi 'ls homes politichs. La política dintre dels Ajuntaments hi està de massa.

Als que aixís s' expressan caldrà observarlos que no diulen lo que pensan, com ho demostran á cada punt ab els seus actes.

Al preconisar el caràcter exclusivament administratiu de las corporacions municipals, s' olvidan de atacar una condició imposta justament als Ajuntaments de las capitals de província, dels caps de partit y demés poblacions d' importància, qu' es lo que 'ls hi dona un caràcter politich més marcat. Ens referim á la institució dels alcaldes de R. O. «Cóm els que admeten aquesta imposició dels governs, aquesta inmixtio en la vida municipal, gosan á dir que 'ls Ajuntaments son y han de ser corporacions pura y exclusivament administratives? A qui, sino, als seus amics politichs, confereixen els goberns la vara de arcald, fins en aquellas corporacions, en las quals están en infima minoria? Y per qué obran aixís, si no ab la mira posada en els seus fins politichs?

Si 'ls Ajuntaments fossin corporacions administratives, els deixarián en pau perque bonament cumplissin la seva tasca d' administració pura y simple. No ho fan aixís, perque comprenen la importància política de las corporacions municipals; perque saben que no hi hauria govern possible, 'l dia en que 'ls Ajuntaments estigessin en oposició ab ell. No ho fan aixís, perque volen, necessitan y exigeixen que 'ls Ajuntaments siguin el més ferm baluart del caciquisme... y ab el caciquisme y sols ab el caciquisme logran sostenerse, bô ó mal, aquests goberns impopulars, impotents, desprestigiats, qu' están fent la desgracia de la nació.

* *

Cenyintnos á Barcelona (qui es avuy que's dispara á disputar al partit republicà la victoria en la pròxima lluita electoral?) Son acàs elements adminis-

tratius? De cap manera. Aquests no existeixen, á lo menos degudament organitzats, y no existirán mai, perque la seva organització s' fa molt difícil pera no dir completament impossible. Grateu al home que blasona d' administratiu exclusivament y hi trobareu desseguida al politich... y per punt general al politich reaccionari. Fora en vâ tractar de formar ab ell un bloc: son grans d' arena disgragats, sense cohesió possible. Y molts vegades, baix el títol de administratius, hi amagan intents d' enriquirse y prosperar á expensas del comú, tant més á mansalva quan obran independentment, sense conexions ab cap organisme que 'ls pugui cridar al ordre ó abrumarlos ab el seu desprecí.

No son, donchs, elements administratius, els que s' disposan á disputar al partit republicà la victoria en las próximas eleccions municipals, sino elements politichs, genuinament politichs y contraris als sentiments de la immensa majoria del poble barceloní.

Per una part, els catòlichs. Per ells treya la cara 'l passat diumenge en Teodoro Baró desde las páginas del *Avi Brusí*. Invocant preceptes dictats per no sé quinas autoritats eclesiàstiques, els conjurava á prendre una part activa en las próximas eleccions, amassantlos, si se'n abstinen, ab pena de pecat mortal. Peca qui no vota; peca qui no traballa per arrancar el govern de la ciutat de las mans dels enemichs de la religió, qu' en el cas present som els republicans. Se pot anunciar un fi més descaradament politich?

Per altra part, els restos dels partits monàrquichs, que buscan la seva forsa en l' apoyo de aquella autoritat que va venir á Barcelona á fer Patria y Monarquia. Aquests elements han perdut els bous y buscan las esquelles. No saben encare si 'ls sera possible compensar la falta de vots á que 'ls ha demandat el seu descrédit, per l' excess de tota mena de abusos, restablent de nou la moda per sempre més abolida de fer pa sense farina.

Per altra part, els regionalistes, també desacreditats, també impotents, redubits á profitar la misericordiosa almoyna de las minorias; pero ansiosos de preponderar, encare que s'ignorant que apelar á tota mena de confabulacions, conxorcias y complicitats.

No son tots aquests enemichs, elements politichs, que intentan portar la política á l' administració municipal? No son capassos fins de unirse y confabularse en contra del partit republicà? Politichs cada hu per sí, no serán encare més y de la pitjor especie, si s' arriban á entendre pera donarnos la batalla. Ab quina autoritat, donchs, s' atreviran á taxarlos de que intentem portar la política á la corporació municipal? No hauríam de ferho, encare que no s'ignoré més que per evitar qu' ells hi portin la seva, tant en desacord ab els interessos, las aspiracions y la manera de sentir del poble de Barcelona?

* *

Per otra part, l' administració no es més que un ram de la política. Se pot administrar ab miras reaccionistas y ab miras progressistas, y es un compromís d' honor pel partit republicà ferho en aquest últim sentit, mal haja de pugnar ab las prerrogativas del Arcalde de R. O., ab las infinitas trabas de la Lley municipal vigent y ab el veto, en alguns cassos, de la Junta de Vocals associats. Sempre podrà donar probas l' administració republicana de una bona voluntat inagotable, si s' porta com deu y en consonància ab els desitjos del poble republicà.

Molt ens ha complacut, en aquest sentit, el notable article de 'n Leroux *Al Pueblo*, indicant lo que ha de fer la majoria republicana dintre del Ajuntament. Hi ha en aquelles indicacions, exposadas ab el briò potent de la joventut, tot un programa de govern y bona administració republicana, y estém segurs que s' cumplirán en totas las seves parts, si ell s' hi empunya y 'ls organismes del partit prenen en l' assumpte l' interès á que venen obligadas.

L' acció dels nostres representants dintre de l' Ajuntament ha d' estar concordada ab las aspiracions del poble republicà, las que á la seva vegada s' armonisan perfectament ab l' interès de la ciutat. Els regidors que obtindran els vots dels electors republicans venen obligats á serho del partit republicà, no pera fer mesquina política semblant á la que feyan els caciquistas, sino per honrarlo y honrarse á si mateixos ab sa conducta acrisolada, ab sa honradesa intachable, ab un zel que no claudiqui mai. La forsa que necessitin la trobarán permanent en continuo contacte ab els organismes y ab els centres republicans. Allí també 'ls será otorgada la sançió favorable si compleixen, com es de creure, ab els seus devers, ó en cas contrari, l' esplicita censura ab totas las seves conseqüencies.

La solidaritat de partit quan se tracta de una agrupació política popular, que professa ideals desinteressats, constitueix una poderosa garantia del bon us que s' ha de fer de la confiança pública.

Baix aquest punt de vista, especialment, se recomana l' caràcter politich de las corporacions municipals. Y en aquest concepte ens abstindrem de discutir personas, sempre qu' en la seva designació hi intervengui qui té dret á ferla segons las bases de organització del partit de Unió republicana. En Leroux més resolt que may á fer efectiva la seva intervenció personal y constante en la direcció de la política local, exercint la jefatura que tan brillantment s' ha conquistat, ha dit que necessitava instruments aptes y se li han de concedir sense regateigs.

Aquesta es á lo menos la nostra lleial opinió.

P. K.

IQUE 'S FASSA JUSTICIA!

E comprén que l' esperit públic estigué cada dia més desorientat, en la qüestió dels explosius. Del horror ha passat á la estranyesa y al disgust.

Ja fa un mes y miti que occurré la catàstrofe de la Rambla de las Flors, y en tot aquest temps res s' ha descubert. En un principi se feu servir l' horror de reclam electoral... Passades las eleccions, silenci complert per part del explotadors de la explosió.

En cambi, en la opinió pública s' ha anat forjant la convicció íntima de qu' en aquell atentat monstrosos y salvatge, res en absolut hi tenen que veure 's elements politichs ni 's socials. La mateixa dificultat en el descubriment de una bona pista, revela en certa manera que 'ls que 'l van cometre ó 'l van fer realisar, son persones poderosas ó que quan més gosan de una posició especial que 'ls posa á cubert de tota persecució.

En aquest punt els ciutadans honrats perden la fe en tot, fins en l' acció de la justicia, lo qual en veritat causa tants ó més estragos, que la mateixa explosió. Las explosions fereixen els cossos; en cambio las impunitats misteriosas subverteixen els principis més rudimentaris de la existència social.

* *

Indicis terribles forman la base de certs processos qu' encare que no s' escriuen, s' instruixen en el fons de la conciencia pública.

La intervenció probada que va tenir el tinent Morales, en las bombas descubiertas en la muntanya del Coll y en l' enviada á Madrid, intervenció que temia per objecte contreure meritis y lograr ascensos y recompensas, es un de aquests indrets, que la conciencia pública posa al cap del seu procés.

Perque lo que va fer aquell malaventurat tinent, altres poden haverlo realisat á impuls de móvils idèntichs... y si aixís sigüés, podrà afirmar-se que 'l gran perill de questa mena de delictes, resideix principalment en la conducta perversa observada per alguns, que tenint al seu càrrec el dever de prevenirlos y perseguirlos se dedican á fomentarlos. Res pitjor li pot succeir á una colectivitat humana, que 'ls pastors de la vigilància se li transformin en llops del crim.

Y ha erudit l' atenció que l' ex tinent Morales, contra qui demana l' Fiscal una pena gravissima, gosi de llibertat provisional y 's passeji tranquilment havent abonat la fiansa el Sr. Vidal, President que sigüé de aquesta Audiència; mentre, per accusations menos claras y patents se pudreixen en la presó semanadas y mesos enters infelissos operaris, víctimes de delacions mal fundadas, ó de accusations que 'l mateix que las insinua confessa que li sigueren exigidas baix la pressió de terribles amenazas. Aquestes desventurats no troben cap President de Audiència que 'ls afiansi, sens dupte perque no han tingut mai res que veure ab el destí que 's donava en temps del Sr. Vidal, á la consignació de la policia judicial.

També ha donat peu á comentaris ben poch edificants la circumstancia de haver sigut suspesa la visita de la causa del ex-tinent Morales, á pretext de que era necessaria la declaració de un cert subjecte, que algú ha dit qu' es un ser imaginari, y del qual se suposa que resideix á Buenos Ayres. Naturalment, com el processat no disfruta de las delicias de la presó preventiva, tots els aplassaments y allargos en la seva causa, il·lony de perjudicarlo, l' atavoren.

Tant més, quant la vista de aquest procés pot contribuir á posar de relleu qu' en las qüestions que s' relacionen ab els explosius, no s' juga prou net ni ab aquella severa imparcialitat, qu' exigeix l' aplicació rigurosa de la justicia.

* *

Precisa donar á la conciencia pública, á cada moment més disgustada, una plena y completa satisfacció, rebi qui rebi, y caygu qui caygu.

Els necessari á tota costa fer llum y claretat.

El poble ho demana:

Que 's fassa justicia!

Es verdaderament digna de la més energica y categorica reprobació, la cobardia de agredir á un home, siga qui siga, de improvis y per la espalda.

Pero *El Diluvio* está desautorizat pera protestarne, desde l' moment que conta en la seva redacció al Sr. Cullaré, qu' en companyia de tres galifardeus d' lloguer intentà temps enrera realizar una hassenya per l' estil ab el Sr. López editor d' aquest semanari.

¡Qué const!

Els nostres correligionaris de Sant Feliu de Llobregat, per acort dels Comités, han expulsat del partit al Sr. Sabat Rabassa, de Sant Vicenç dels Horts, secretari qu' era de la Junta de Districte per haver-se abstingut de votar la candidatura republicana en las últimas eleccions de Diputats á Corts y á D. Joseph Bujons, de Martorell, ex-diputat provincial, per haver fet traïció al partit traballant en favor del candidat monàrquich.

Exemples dignes de ser imitats per tot arreu. Els traïdors son excrescias asquerosas y es menester extirparlas.

S' atribueix al Sr. Plaça 'l propòsit de no presentar l' acta que li va ser concedida per la Junta d' escrutini de Granollers.

Guardants á la butxaca, diuen que deixarà passar el plazo de 60 días que marca la lley, finit el qual serà precís declarar vacant el districte y procedir a novas eleccions.

* *

Ignori si aixó pot ferse.

Pero si s' fa, menos mal. Al cafeter Sr. Travé li passarà lo que á aquell concurrent que demanava que 'l servissin y 'l mosso feya l' orni, no haventli quedat més remey que anar-se'n sense pendre café.

Ell haurà estat esperant dos mesos justos. Y tot perque al cap d' avall li diguin:

«Dispensi, Sr. Travé,
mes lo qu' es aquest café
no s' ha torrat per vesté.»

En Romanones ha anat á fe 'l maco per la comarca ahont desde temps ensa s' está construint el canal de Catalunya y Aragó.

Ab una ingenuitat encantadora ha declarat que no sabia qu' aquella obra tingües la gran importància que té, fent de passada mil promeses de que faria tot lo imaginable per acabarla felicament.

Ens alegrarem molt de que cumpleixi la seva paraula. Pero sempre quedará patent l' exemple de un ministre de la Corona, á qui no li bastan els estudis y 's planos, per comprendre la real importància de un' obra pública... Necesita visitarla personalment... y ajudar á la visió destapant unas quantas dotzenas de botellas de Champagne.

Més que ministres de un país, semblan serlo de la gatzara continua.

En l' Audiència de Madrid ha sigut condemnat á dos mesos y un dia de arrest major y 125 pessetes de multa un individuo qu' en un acte judicial va negar-se a prestar jurament en nom de

cubell mítich va recrear els oïdos de les sevases ovelles d'hentloshi, entre altres coses, qu'era pecat mes grave el blasfemar de Déu que no el robar y assassinar. — No tracto de fer cap classe de comentaris, pero anò li sembla senyor escrabet que aquestes coses no las hauria de dir ab tan mala sombra, sobre tot després de haverse cometuts aquí un robo no fa gaires dies ab totes les circumstancies agravants?

Si'n son de perjudicials certa homes pels pobles!

CALAF, 17 de octubre

Tenim un alcalde modelo. S'ha posat la manif al cap de reelegir-se novament després de vuit anys de servici. Sens dupte's creu que li quedaria el cárrec com a propietat. Póster se pensa que això de ser batle esdevé per dret hereditari.

En tot cas sembla que ja se'n cuidarà la seva dona de ferri les eleccions, com sempre ha fet. Fá uns quants dies que corre demanant vots a tots els homes que troba, y sino, va a trobarlos a casa seva.

D'això se'n diu una dona ab calsas!

La clau de casa

A costum de comprar el vot dels electors impera en alguns districtes d'Espanya, y ab preferencia en aquells ahont no s'hi ha introduït encare de una manera decisiva l'influència del partit repùblicà.

Ara mateix s'està veient en la discussió d'actas. Seguidament, una y altra venen taxatades del mateix vici: de haver-se comprat els vots.

Jo crech que 'ls monàrquichs, al declararse enemicos del sufragi universal, ho fan per rahons de economia. Ab el sufragi restringit, els electors son considerablement menys que ab el sufragi universal, y en sa conseqüència essent menys els electors, se necessitan menys diners per comprar vots.

Contra aquesta corrupció, que s'emplea principalment allà ahont els xanxullos y las tupinadas no bastan per adquirir un'acta de Diputat, de moment casi no hi ha més que un remey d'efectes positius. Convé que 'ls electors disposats a vendres el vot, procurin ans que tot que acudin a contractarlos dos contrincants que 'n tinguin molts y que una vegada posats en l'empresa, 's ceguin y s'emborratxin fins a no reparar en el preu. Y convé així mateix, que cada any, ó a ser possible, cada dos anys lo més llarg, se renovi l'Congrés y s'efectuehi eleccions.

A tot grau poden arribar les coses, que no hi haja fortuna prou sòlida per resistir aquesta prova.

Y llavoras resultarà l'abandon del mercat.

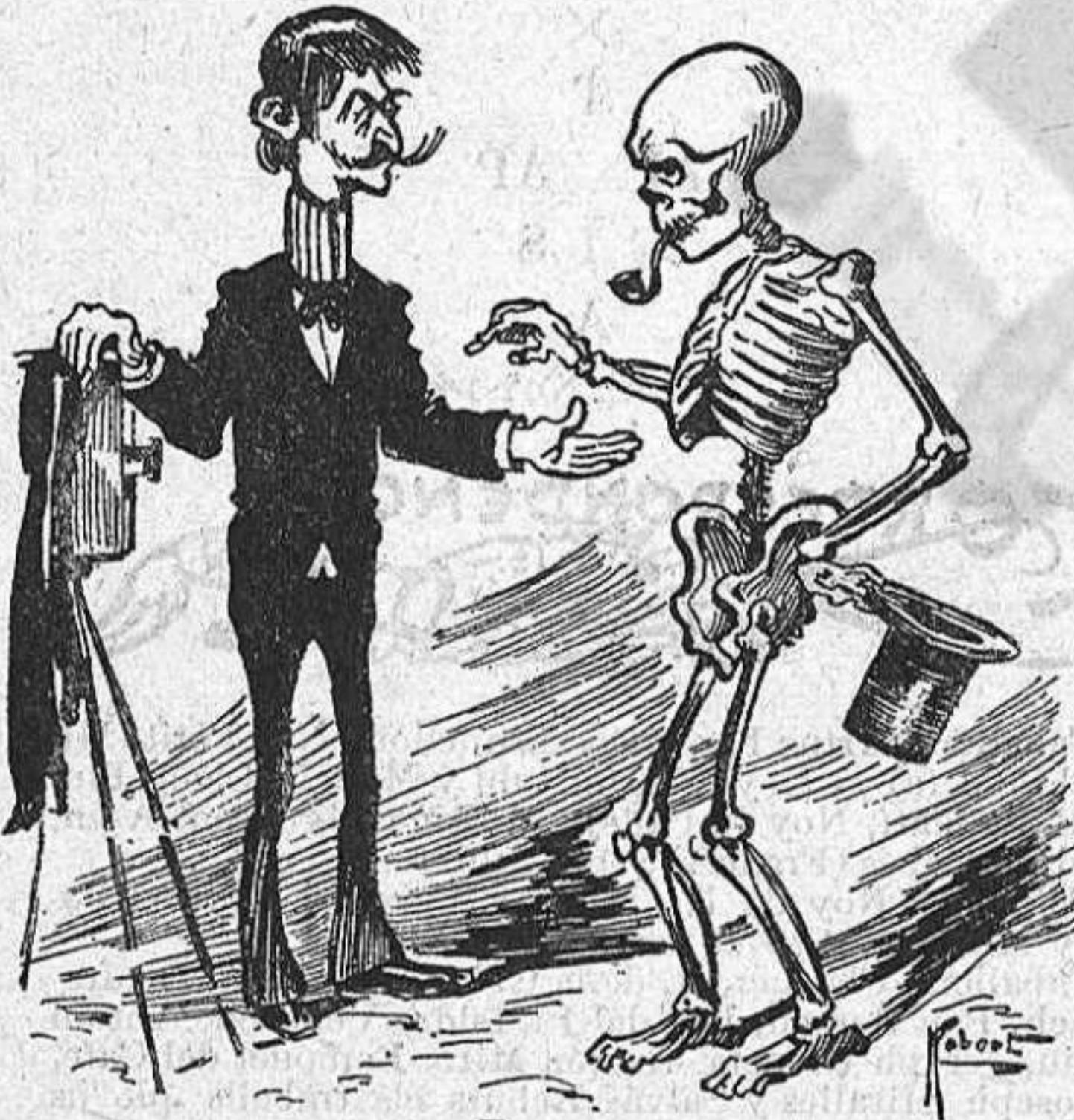
Tal ha succehit a Bilbao en les passades eleccions de Diputats a Corts. Escarmantats els ricatxos qu'en ruda competència arribaven al extrem de gastar-se setanta y vuitanta mil duros en una elecció, aquest any han abandonat el camp, deixant que 'ls republicans y 'ls socialistas se disputessin l'acta.

Aquí tenen un cas de *quiebra* de una empresa corruptora.

En canbi, a Castelltersol, ahont l'acaudalat Alejandro M. Pons va gastar-se un dineral, revertant de passada al seu pobre contrincant Codina y Sert, que no havia amidat bés les seves forses, ha passat una cosa molt distinta. El Sr. Pons no ha trobat qui s'atrevis a ferli la competència a riscos de arruinar-se, y ha tingut l'acta sense cap dispendi.

En aquell districte, sobre l' qual en la penúltima elecció hi caygué com una pluja de moneda, aquest any no s'hi ha vist un quart. Ha passat a la categoria de una hisenda més del Sr. Pons, en la qual hi segueix necessitat de sembrar; hi muny les vacas sense necessitat de alimentar-les. El preu de la compra 'l va pagar en la primera elecció, y avuy se pot ben estalviar els gastos del cultiu. Y succeirà aixís,

NOTAS ELECTORALS

—Desitjaria retratar-me, donchs com que diu que 'ls de 'n Comas y Masferrer tornan anar a las urnas, voldria envial'shi la meva imatge, perque recordin que ara com sempre poden contar ab el meu vot.

—Senyor candidat, enraconi ab franquesa, ¿qué farà al Municipi si surt elegit?

mientras els electors no's decideixin a votar desinteressadament a favor de qui sigui digne de representarlos, començant per respectar la seva conència.

El dia que 'l poble sapigués respondre ab un bon garrot a la més petita insinuació de compra-venta del sufragi, faria obra de pública moralitat, de dignificació individual, a la vegada que de gran interès per tots y pera cada hu.

Perque, quan un miserables (miserable, sí, per rich que sigui), s' decideix a negociar la compra de vots, es de creure que no ho fa pas pel gust estéril de llansar els diners, ni per pura vanitat. Generalment els compradors de vots son personas sense mèrits intel·lectuals de cap mena, indotadas de aquellas qualitats que brillan en el Parlament. Si van allí, es sols pera fer les més de les vegadas un paper ridícul. Qui té mèrits propis ja s'obre camí sense necessitat de desinfernarse.

Per qué, donchs, faríen gastos tan considerables, com no fos ab el propòsit de reembolsarse cumplidament y ab escreix si l'oportunitat se 'ls presenta?

Negocis, empreses, combinacions, les més de las vegadas lessives als interessos públics; l'obtenció de determinats monopolis y privilegis contraris a la prosperitat del país y a la butxarit dels ciutadans pacífics, això es l'iníci que 'ls mou y 'ls impuls. Han donat un aglò y pretenden obtenir un roure.

Els que s'han venut el vot han fet un mal terrible als seus conciudadans, y las més de las vegadas se l'han inherit a si mateixos.

Si com a particulars han volgut exercir d'egoïstas, com a ciutadans ne surten ab las mans al cap.

*

Perque tot lo que 's pugui donar a un elector, per pobre, per miserables que sigui, no compensarà mai de bon tros els immensos perjudicis que li ocasiona.

Traballador ó menestral, comerciant en petit ó al en gros, propietari xich ó acaudalat haurà de sufrir les desplorables conseqüències dels mals governs que l'abrumen de contribucions y tributs, que no li presentan cap servei útil, y que per negarli tot fins la justicia li negan. Aquests mals governs son fills no sols de las imposicions que 'l poble ab un acte de virilitat no sab retaxassar, sino també del egoisme estret, mesquí, insensat, dels que 's presten a vendre 'l seu vot al millor postor.

El que comet aquesta villania 'm fa 'l mateix efecte de un desequilibrio que vengueràs a un pillo la clau de casa seva.

Quin dret tindrà a queixar-se si, a la nit, quan ell dormi, el pillo se li fiqués a casa y li robés tot y li deshonrás la dona y las filles?

Donchs el que ven el vot, ven la clau de la seva dignitat de ciutadà, fentse acreedor a que 'l qui li compra 'l robi y 'l deshonri.

P. DEL O.

RECEPTA PER A SER CONCEJAL

Buscas deu ó dotze mansos, que de segú 'ls trobarás; els convidas un dissapte a pendre café, y garant els hi dius que, á ti y efecte de mirar pel benestar del teu estimat districte y traballar sens descans pel triomfo de la idea, has determinat fundar un cassino *Progresivo* reformista anti-central.

Com que 'l pensament es maco y entre 'ls dotze ciutadans que bocabadats 's escoltan probablement no n'hi ha cap qu'entengu lo qué 'ls explicas, s'accepta sense xistar el teu assombrós projecte y ja has dat el primer pas.

IA buscar local! El trobas, l'adorns ab dos farials, tres retratos d' homes célebres y un busto de guix ben blanch, que 'l mateix pot ser Minerva que Sant Pere Regalat, y un dia al vespre convocas als teus dignissims companys, y inauguras el cassino, del qual com es natural se 't dona la presidència en premi dels grans treballs que portas fets pel districte, (segons tú mateix diràs en el discurs d'obertura.)

Organisat ja 'l parany, nombrats tot seguit la Junta, procurant-hi colocar els mes babaus de la colla, y ab tota tranquilitat fas sapigué als senyors socis que cada mes han de dar tants rals per la quota fixa y tants per 'na amortissant els deutes del *Progresivo*, que son tals, y tals y tals.

Perque la gent s'entretingui y conegui qu' es vitrat que allí s'hi va ab grans propòsits, procuren amenizar las vetllades que tú hi donas ab concerts de contraixàs, jocs de mans, sombras xinescas y lectures populars de *El conde de Montecristo* y la *Historia de Gil Blas*.

Així els socis augmentan, el teu nom se va enlairant y 'l cassino *Progresivo* se converteix pas a pas en una institució forta y en un'arma electoral.

Ve per ff l'moment mes crítich. El Gobern ha convocat a eleccions. (Aquesta es l' hora! T'arrégla per que 'ls companys en sessió extraordinària te proclamin candidat; fas que un parell de periódichs, en la crònica local, portin una gazetilla que digui allò que tu sabs: *Suena con mucha insistencia el nombre del senyor Tal como el mas... etc., etc., y endavant; ja estás llansat.*

Que 'l partit, ple d'ignorancia, s'empassa dòcilment l'am, y obheint al clamor *públic* comet la barbaritat d'incluixirte a tí en la llista que 'n diriam oficial?

Ja pots tranquilament seure, seguir de que pescars la prebenda que ambicions. Que, al contrari, els principals de l'agrupació honrada te deixan arreconat? Aquí de la teva trassa: envias quatre companys a la Junta de ponència y al Comitè provincial y fas sapigué als caps grossos que 'l districte t ha aclamat y que, costí lo que costí, el districte 't nombrara.

Posas suellos als diaris, pintant lo soliviant que 'están tots els teus consocis, en vista del poch cabal que del teu nom fa la Junta.

Tú mateix, ben arrogant, t'arribas a tots els circuls, y entre centelles y llamps, tractas de burros als jefes, dihen que no cedirás davant de quatre vells fòssils que 't atacan perque vals, y prenen un ayre grave com si tinguessis un plan, auguras grossas ruptures y horrenades calamitats si tú en la lluita no alcansas el loch que 't toca ocupar y pel qual el *Progresivo* solemnement t'ha indicat.

Fent això dugas senmanas, movent d' aquí per allà els llebrers del teu cassino, marejant als delegats de la Comissió suprema, repetint a cada instant tot allò de las ruptures y jurant qu' *enrahonaràs* si 't fan una picardia... y al mateix temps prodigant

els oferiments d' empleos pel dia que triunfarás, vítu tranquila: pesi á qui pesi, serás regidó. Es probat.

C. GUMA

Els pressupostos

OM tots aquí? — diu en Montero Ríos, assentantse a la presidència del Consell: — Donchs: a fer feyna desseguida que, com diuen els inglesos, *time is... no me'n recordo de lo demés*. El senyor Echegaray té la paraula.

ECHEGARAY: — Ens hem reunid, senyors, com vostes no ignoran, pera enraionar amistosa y tranquilament dels futurs pressupostos. Ministre d' Hisenda com soch, a mí 'm toca en últim terme la confecció de lo que no podríam dir el vestit econòmic d'Espanya durant l' any 1906; pero avans d' empredre aquesta difícil tasca, voldria que cada hú de vostes m' entregués la part a n'ell corresponent, a fi de que, ab els datus parciaus a la vista, pogués jo arrodonir el total sense entrebancs ni vacilacions.

MONTERO Ríos: — Molt bé, don Joseph! M' ha agradat més això que *El gran Gato*.

ECHEGARAY (saludant com si l' acabessin de cridar en escena): — Mil gràcies!... Jo, senyors, els pressupostos en realitat ja 's tinch fets. He agafat els del any passat, els he donat una raspallada, sense tocar les xifras, y 'ls asseguro, amics meus, que han quedat tan bé que semblan nous. De volgumeres vostes creure a mí, aquí s'acabarà aquesta reunio y 'ns estalviarem temps y paraules; però, per si algú dels meus dígnes companys té alguna observació que ferme, a la seva disposició quedan las mevés orelles.

WEYLER: — Observació que fer, en rigor no 'n tinch cap. No més desitjarà una cosa, y es que en el pressupost del meu departament se m' hi aumentassin una vintena de milions de pesetas.

MONTERO Ríos: — Per què 'ls necessita tants quarts?

WEYLER: — Per comprar canons de tiro ràpid, per reformar certes fortificacions, per construir-hi de novas...

MONTERO Ríos: — Y no podrem passar sense això?

WEYLER: — ¡Home!... Poder passar, sí, perque temps h' que no ho tenim y això no obstant, passem.

VILLANUEVA: — Jo també 'n necessito d' augment en el meu pressupost. La marina està de tal modo, que 'ls seus millors barcos son bons per llençar. Hem de fer alguna cosa, empendre novas construccions... treurens la són de les orelles.

MONTERO Ríos: — Y això diu que podríam fer-ho ab quant?

VILLANUEVA: — Dotze milions serien, crech jo, suficients pera renaixre en el meu ministeri la tranquilitat y l' alegría.

GARCÍA PRIETO: — Jo també haig de demanar alguna cosa. No es una cantitat exorbitant. (Un trist milió...) Ab això 's tinch prou pera cubrir els meus compromisos referents a la reorganització de la policia.

SÁNCHEZ ROMÁN: — Si no hagués de molestar, m' atreviria a demanar, com els companys de Marina y Guerra acaben de fer-ho, un parell de milions pera crear nous consultats y millorar la situació dels avuy existents.

GONZÁLEZ DE LA PEÑA: — Jo, pel servei general de Gracia y Justicia, necessito tres ó quatre milions més dels pressupostats.

ROMÁNESES: — Jo vuyt, que 'ls destinare exclusivament a l'Agricultura.

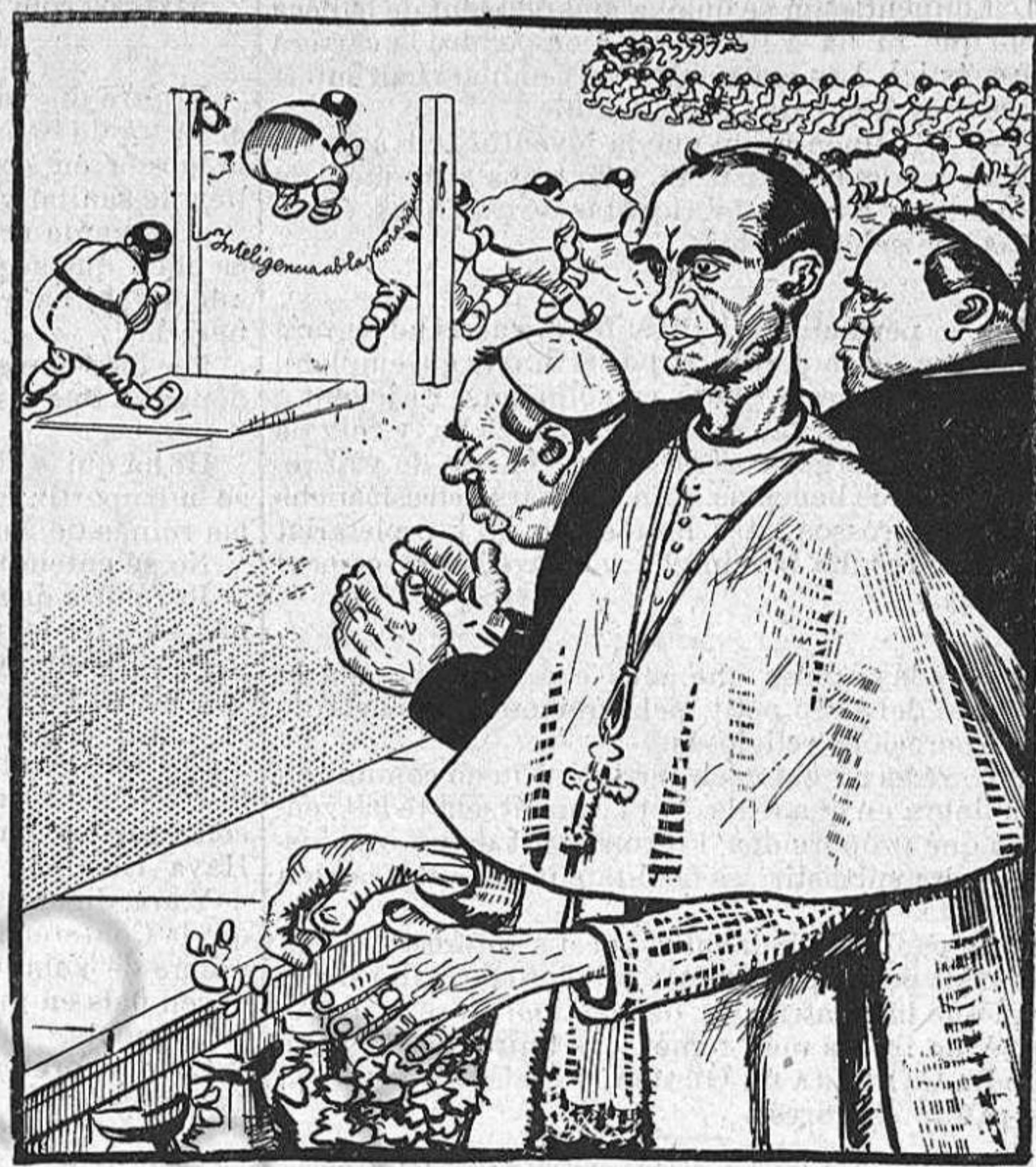
MELLADO: — Jo cinc, que 'm vindrán justos pera pagar els atrassos als pobres mestres d'escola.

ECHEGARAY (que durant aquesta lletanía de peticions no ha desplegat els llavis): — Ja han acabat, se'nys?

GARCÍA PRIETO: — Sembla que sí.

LA CARICATURA AL EXTRANGER

La gimnàstica clerical al Vaticà

Aquest es el salt que ara convé practicar.

(De L'Asino)

ECHEGARAY: — Donchs tinch el sentiment de d'shi que han perdut miserabilment el temps. Ni una sola de las demandas de vostés serà per mi acceptada.

WEYLER: — ¡Ah! Jo necessito els canons de tiro ràpid.

VILLANUEVA: — Jo m' he compromés ab els mariños grossos a fels'hi construir algun barco.

MELLADO: — Els meus mestres...

ROMANONES: — Els meus agricultors...

SÁNCHEZ ROMÁN: — Els meus cònsuls... ECHEGARAY: — No, ja ho sé: tots aquests senyors mereixen les meves simpaties; pero avans qu'ells y per demunt d' ells hi ha la nació. El pressupost d' ingressos està llest y acabat dia 20. Las xifras que d' eti ne resultan son ja definitivas. (Com volen, donchs, que m' ho arregli pera atendre las indicacions que, un a un, han anat vostés presentantme?)

WEYLER: — Ja comprench que li sobra la rahó y que hi ha coses que tenen espera, pero 'ls canons de tiro ràpid...

VILLANUEVA: — Y 'ls barcos que 'ns faltan...

ROMANONES: — Y 'ls pagesos que 'ns sobran...

sencial per arribarhi prompte serà *rompre's la crisma*. Y Sant Antoni, que segons diuen, es l'encarregat de guardar de pendre mal, que s'hi giri d'espatllas.

L'Eminentíssim se queixa amargament de la poca afició que hi ha a Barcelona a emprendre la carrera eclesiàstica. Les matrícules del seminari han sufert aquest any una baixa considerable.

Creu l'Eminentíssim que la joventut, en aquesta capital, està massa distreta, y no troba altre medi de moment, qu'establir fabriquetes de capellans, en algunes poblacions de fora.

Que m' permeti que li diga: fentlo així no lograrà res, com no siga perdre's los pochs diners qu'emplehi, en montar aquests petits establiments. El jovent à fora es tan espavilat com el de Barcelona, y fugit de una carrera llarga, costosa, y que al cap de vall reporta escassos beneficis... En els mars eclesiàstichs els peixos grossos tot s'ho menjan, y l' proletariat de sotana resulta tan infelís y desventurat com el de brusa.

Una de las causes que més contribueixen a la postració del clero petit, es la creixent influencia de las corporacions religiosas.

El frare es un enemic terrible. Viu en comunitat, y maniobra en quadrilla. Pera campàrsela té les ventajitas que proporciona'l formar part de un organisme; y pera subsistir, las facilitats inherents a la vida comunista.

Desenganyis l'Eminentíssim: si s'interessa verdaderament per la prosperitat del clero de la diòcesis; si vol que las matrícules del seminari tornin a aniar-se, no tindrà més remey que unir la seva veu a la de LA CAMPANA DE GRACIA, y cridar a plé pulmó:

—Afora 'ls frares!

Bonich regalo ha fet el govern als tarragonins! Els ha enviat al famós *Memento*, en calitat de jefe de policia.

Comprengu qu'estiguin empipats, y fins m'explico que bufin fort.

Y ja que han comensat, no desdeixin.

Fins que 'l govern, molestat per las ventadas, comprenyu la certesa d'aquell ditxo: —A Tarragona manxan.

Una opinió de *La Època*, sastre conservador que coneix el panyo, a propòsit del discurs de la Corona:

«Tot això que 'l govern diu que 's proposa realisar, ho anava a fer el partit conservador.

No's pot dir més clarament, que per' atentar a les llibertats públicas y reventar al país, lo mateix son els conservadors que 'ls demòcrates monàrquichs.

Un y altre bando jugan ab la mateixa pilota.

Ab la pilota del servilisme.

Víctima d'un accident d'automóvil, ha rebut ferides graves el Duch de Montpensier, emparentat ab la familia real espanyola.

Per lo vist, els automòvils no distingeixen d'alcunies, ni's paran en inviolabilitats. Quan volcà, volcà; quan topà, topà... Y la cansó del turutut: qui gemega, ja ha rebut.

Un aplauso al Sr. Bosch y Alsina. Encare que arcalde de R. O. s'ha de confessar que té cops que l'acreditan de justicier.

Ell es qui ha tret als municipals qu'estaven al servei particular de totes las autoritats de Barcelo-

na: ne tenia 'l Gobernador, el President de l'Audiència, el Fiscal de S. M. y hasta 'l Bisbe. El Sr. Bosch y Alsina 'ls ha enviat a cumplir el servei que 'ls té encomenat l'Ajuntament.

Així es com s'ha de procedir.

L'altre dia va imposar una multa de 50 pessetas al rector de Sans, per haver introduït un cadáver a la iglesia en contravenció a lo que prescriuen la llei de sanitat y las ordenanzas municipals.

Cinquanta missas en sufragi de las lleys ofesas, es més que seguir que 'ls hi serán de gran profit, y que no hi haurà ningú que torni a atrevir-se a vulnerarlas!

Per més que al afliuixarlas, el rector de Sans se dongui a tots els *demonis*.

Hi há qui's dol de que 'ls arqueólechs alemanys se'n emportin els restos que's van descobrint en las ruïnes de Numancia.

No sé entendre per qué 'ls ha de saber greu.

Jo voldria que se'n emportessin no ja sols lo arruïnat, sino tot lo que amenaça ruïna.

Potser Espanya, al treure's aquest gran pés de sobre, comensaria a respirar.

El Czar de totes las Russias, menos de las que se li están escapant d'entre 'ls dits, té'l propòsit de convocar novament la Conferència de la Pau a La Haya (Holanda).

Y ara, diguin si no resulta sarcàstich, que convoquen la Conferència de la Pau, un home que ha portat milers de subdits al degolladero, y que té convertit el seu país en una especie d'escorxador en funcions permanentes.

Lo que pretén... (diguemli ab versos del D. Juan Tenorio):

«Si es broma puede pasar,
pero á tal punto llevada...»

La Lliga contra las corridas de toros va protestar de que 'l govern tractés d'obsequiar a Mr. Loubet, jefe d'una nació civilizada y progressiva, ab la celebració d'un espectacle bárbaro y salvatge.

En Montero Ríos va excusarse diuent que la corrida que's tractava de donar era cosa de l'empresa; y que Mr. Loubet hi aniria ó nó, segons sigués del seu gust.

Mes ara resulta que un dels números més importants del programa oficial es la corrida de toros... la qual, pera donarli més carácter, ha sigut calificada de *corrida regia* (!!).

Y tan regia resulta que més no pot serho!

La prova està en que alguns días avants de celebrar-se, l'avi Montero ja ha tingut una cojida.

Per allò de que: «primer es atraput un President del Consell de Ministres, que un coix.»

A Alemania s'ha publicat un decret disposant que la ensenyansa del ball sigui obligatoria en els quartels.

Aquí, sense necessitat de decrets ni d'ensenyansas obligatorias, tothom ne sab de ballar.

Tothom pica de peus y balla de gana.

Perque es de rigor que als espanyols ens toqui sempre ballar ab la més lletja.

Llegeixo:

«A Oviedo's tracta de constituir una Lliga de

comerciants, els quals se negaran a adquirir els productes dels industrials marcadament catalanistes.»

Per poch que aquest sistema ané cundint, fins els industrials que tenen apellido català se'l farían tra dirbir al castellà, y 'ls Puigs se diríen Cerros, y 'ls Alsinas, Encinas, y 'ls Ciuróns, Garbanzos.

Perque ja ho diu l'Ayala, en *El tanto por ciento*:

«Una cosa es la amistad;

y el negocio es otra cosa.»

En vista de las grans porquerías que van posantse de relleu en la discussió d'actas, va exclamar un diputat:

—Bé se'n podrà dir d'aquest Congrés, no'l dels Diputats, sino 'l dels prostitutits!

Una frase es aquesta digna de ser esculpida en una lápida de llot.

No es sols a Barcelona abont se realisen campanyas asquerosas de difamació y d'injurias personals. També se'n fan a Bilbao.

Aquí les portan á cap els que's titulan regionalistes. En la capital de Viscaya corren a càrrec dels que's diuen biscartarras.

Aquesta coincidència de procediments revela que uns y altres obeheixen a una mateixa consigna. Una mateixa mà sembla ser la encarregada de destapar las sentinas de la pestilència.

No seria mal qu'en nom de la higiene's fessin per tot arreu abont se presenta aquesta peste, unas bonas fumigacions.

Pero de un nou sistema... fumigacions ab llenya seca.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—Tren-ca-du-ra.
2. ANAGRAMA.—Moll—Llom.
3. TRENCÀ-CLOSCAS.—Juan José—Dicenta.
4. ROMBO.—P

M E T
M E T R O
P E T R I C O
T R I P A
O C A
O

5. GEROGLÍFICH.—Per camisetas las camiserías.

Han endavantat totes ó part de las solucions corresponents al número anterior, els caballers: Josep de Poblededa, El Rey de las Indias Pastanagals, J. Alvarez Pujalà, Dos Esquellots, Nen Petit, Noy de las Mostras, Emilia Casanellas, Joseph Fuentes (Barbés), Martingala, Lleïg Plummall, Sallentí, Palà, Iglesias, Antoni Monclús (a) Musclús, Noy de Pallejà, el Faiges, y Andreu Cubés (Frances).

XARADA

ETRE UN XANXES Y UN BORRATXO

—Vamos, prou, iá la *Total*!
—Quinta-segona, perquè?
—Porque ha estado dando V. un escándalo infernal,

borracho como una sopa, en la taulona de enfrente.

—Hombre, no sea doliente, y vamos a fér una copa.

—Mire que tercia-primer

el sable... y le pegare.

—(Vaya una prima tercera per calmar la borratxera)

—No se haga V. mucho el tonto de primera-cuatro-quinta, pues se le ve por la pinta

que no lo es. Eh, vamos, i pronto!

—Sab que me da quart-tercera! Acabém de fe 'l dos-hua.

—Jo no hi fet res a ningú agafant la borratxera!

—Vamonos a la carrera, que ya tercia-inversa-uno

empieza á darmec, que un tuno me haga volver dos-primer.

—Vájissen, vesté, si vol.

—No, que ha de ser con V.

—Que tiene miedo, potser,

que no hi vol anar tot sol?

Pero... vaya, m'és igual;

ja li faré companyia.

Així sabré un altra dia

hont se troba la *Total*.

SAMUEL GRAN É IRURUETA

TRENCA-CLOSCAS

LOLA SERT DE LARA

Formar ab aquestes lletras degudament combinades el títol de una xistosa comèdia.

ENRICH TOSAS

CONVERSA

—Vols venir a festa major, Llorens?

—Que hi vas sol, ó tú y ta germana?

—Hi vaig tot solet.

—A quin poble vas?

—Al que tú has anomenat ara mateix.

ROURA

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1. 2 3 4 5 6 7.	—Nom d'home.
2. 3 6 7 4 5.	—Nom de dona.
2. 3 6 5 6.	—Poble.
1. 2 3 5.	—En els barcos.
1. 7 6.	—En las casas.
3 6.	—Lletra (plural).
5.	—Vocal.
6 7.	—Nota.
4. 5 1.	—En las botellas.
1. 3 1. 5.	—En els barcos.
6 7 1. 7 5.	—Peix.
1. 5 4. 5 4. 5.	—Verdura.
1. 5 6 4. 3 2. 5.	—Ofici de dona.
6 5 4. 7 2. 5.	—Especie de couplet.
6 3 2. 7. 5.	—Poble.
4. 3 2. 3.	—>
6 7. 6.	—Número.
1. 7.	—En els boschs (singular).
3.	—Vocal.
5. 6.	—Lletra (plural).
1. 7. 4.	—Part de la persona.
5. 1. 7. 4.	—Verdura.
4. 7. 2. 5. 2.	—Temps de verb.
1. 3. 2. 4. 5. 6.	—Per tot arreu n'hi ha.
4. 5. 2. 2. 5. 6.	—Poble.
4. 5. 2. 2. 3. 6.	—Carrer.
4. 3. 2. 2. 5.	—Temps de verb.
4. 3. 1. 5.	—> > >
1. 3. 1.	—Peix.
7. 6.	—Lletra (plural).
7.	—Vocal.
1. 5.	—Principal aliment.
4. 7. 1.	—Després de menjar molt.
5. 2. 1. 5.	—Instrument.
4. 5. 1. 5. 2.	—Verb.
4. 5. 2. 2. 5. 4.	—En las casas (singular).
6. 7. 4. 7. 5. 2. 5.	—Temps de verb.

CARARACH

GEROGLÍFICH

X